

Plenarhandling

B10-0148/2024

23.10.2024

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 115.2 och 115.3 i arbetsordningen

om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D098497/04 – 2024/2836(RSP))

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Ansvariga ledamöter: Martin Häusling, Biljana Borzan, Anja Hazekamp

Europaparlamentets resolution om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D098497/04 – 2024/2836(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D098497/04),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder¹, särskilt artiklarna 11.3 och 23.3,
- med beaktande av omröstningen den 8 juli 2024 i den ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003, där inget yttrande avgavs, samt omröstningen i överklagandekommittén den 3 september 2024, där det inte heller avgavs något yttrande,
- med beaktande av artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter²,
- med beaktande av det yttrande som antogs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) den 13 mars 2024, och som offentliggjordes den 29 april 2024³,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner där parlamentet har invänt mot godkännande av genetiskt modifierade organismer⁴,
- med beaktande av artikel 115.2 och 115.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:

¹ EUT L 268, 18.10.2003, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj>.

² EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

³ Vetenskapligt yttrande från Efsas panel för genetiskt modifierade organismer över bedömningen av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603 för förlängt godkännande enligt förordning (EG) nr 1829/2003 (ärende GMFF-2022-3670), EFSA Journal, 2024, 22(4):8716, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8716>

⁴ Under sin åttonde valperiod antog parlamentet 36 resolutioner och under sin nionde valperiod 38 resolutioner med invändningar mot godkännandet av genetiskt modifierade organismer.

- A. Den 21 oktober 2022 lämnade Corteva Agriscience Belgium BV, baserat i Belgien, för Corteva Agriscience LLC, baserat i Förenta staterna, och Bayer Agriculture BV, baserat i Belgien, för Bayer CropScience LP, baserat i Förenta staterna, gemensamt in en ansökan till kommissionen om förlängning av godkännandet för den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603 (*den genetiskt modifierade majs*).
- B. Den 13 mars 2024 antog Efsa ett positivt yttrande, som offentliggjordes den 26 april 2024.
- C. Den genetiskt modifierade majs innehåller gener som ger resistens mot glyfosat och producerar insektsdödande proteiner (Bt-toxiner).

Bristande bedömning av den kompletterande herbiciden

- D. Enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 503/2013⁵ krävs det en bedömning av huruvida de förväntade jordbruksmetoderna påverkar resultatet av de studerade parametrarna (endpoints). Enligt den genomförandeförordningen är detta särskilt relevant för herbicidtoleranta växter.
- E. De allra flesta genetiskt modifierade grödor har modifierats genetiskt så att de är toleranta mot en eller flera ”kompletterande” herbicider som kan användas under hela odlingen av den genetiskt modifierade grödan utan att grödan dör, vilket skulle vara fallet med icke-herbicidtoleranta grödor. Flera studier visar att herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor leder till en ökad användning av kompletterande herbicider, till stor del på grund av att det uppstår herbicidtolerant ogräs⁶.
- F. Herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor innebär att jordbrukare fastnar i ett system för ogräsbekämpning som till stor del eller helt och hållet är beroende av herbicider på grund av att genetiskt modifierat utsäde kostar mer, vilket kan motiveras endast om de jordbrukare som köper sådant utsäde också besprutar med de kompletterande herbiciderna. Ett ökat beroende av kompletterande herbicider på gårdar som odlar genetiskt modifierade grödor kommer att påskynda uppkomsten och spridningen av ogräs som är resistent mot dessa herbicider, vilket utlöser ett behov av ännu mer herbicider, en ond cirkel som kan kallas ”herbicidekorrhjulet”.
- G. Ett alltför stort beroende av herbicider kommer att öka de negativa effekterna på markens hälsa, vattenkvaliteten och den biologiska mångfalden ovan och under marken, samt leda till ökad exponering för människor och djur, eventuellt även genom ökade herbicidrester på livsmedel och foder.

⁵ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 503/2013 av den 3 april 2013 om ansökningar om godkännande av genetiskt modifierade livsmedel och foder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 och om ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 641/2004 och (EG) nr 1981/2006 (EUT L 157, 8.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

⁶ Se, till exempel, Schulz, R., Bub, S., Petschick, L. L., Stehle, S., Wolfram, J. (2021), *Applied pesticide toxicity shifts toward plants and invertebrates, even in GM crops*, Science 372(6537), s. 81–84, <https://doi.org/10.1126/science.abe1148>, Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact*, Environmental Management, januari 2016, 57(1), s. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, och Benbrook, C. M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years*, Environmental Sciences Europe, 28 september 2012, Vol. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

- H. Efsa kom i november 2015 fram till att glyfosat sannolikt inte är cancerframkallande, och Europeiska kemikaliemyndigheten kom i mars 2017 fram till att det inte var motiverat med någon klassificering. Däremot meddelade Världshälsoorganisationens särskilda cancerorgan, Internationella centret för cancerforskning, 2015 att man klassificerade glyfosat som troligtvis cancerframkallande för människor. Ett antal nyligen genomförda expertgranskade studier bekräftar den cancerframkallande potentialen hos glyfosat⁷.
- I. Bedömningen av herbicidrester och deras metaboliter på genetiskt modifierade växter omfattas inte av behörighetsområdet för Efsas panel för genetiskt modifierade organismer och utförs därför inte som en del i godkännandeförfarandet för genetiskt modifierade organismer.

Kvarstående frågor om Bt-toxiner

- J. Flera studier visar att biverkningar som kan påverka immunsystemet har observerats efter exponering för Bt-toxiner och att vissa Bt-toxiner kan ha adjuvansegenskaper⁸, vilket innebär att de kan öka de allergiframkallande egenskaperna hos andra proteiner som de kommer i kontakt med.
- K. En vetenskaplig studie visade att Bt-toxinernas toxicitet också kan förbättras genom interaktion med rester från besprutning med herbicider och att det behövs ytterligare studier av de kombinerade effekterna av staplade händelser (genetiskt modifierade grödor som har modifierats för att vara herbicidtoleranta och för att producera insekticider i form av Bt-toxiner)⁹. Bedömning av herbicidresters och deras metaboliters potentiella växelverkan med Bt-toxiner omfattas dock inte av behörighetsområdet för Efsas panel för genetiskt modifierade organismer och utförs därför inte som en del av riskbedömningen.

Bt-grödor: effekter på icke-målorganismer

- L. Till skillnad från användningen av insekticider, där exponering sker vid tidpunkten för besprutning och en begränsad tid därefter, innebär användningen av genetiskt modifierade Bt-grödor att mål- och icke-målorganismer kontinuerligt exponeras för Bt-toxiner.

⁷ Se t.ex. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, och <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

⁸ För en granskning se Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., *An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals*, Journal of Applied Toxicology, maj 2016, 36,5, s. 630–648, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>.

⁹ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>.

- M. Antagandet att Bt-toxiner uppvisar ett enskilt målspecifikt beteende kan inte längre anses vara korrekt och effekter på icke-målorganismer kan inte uteslutas. Ett ökande antal icke-målorganismer rapporteras ha påverkats på flera olika sätt. I en nyligen sammanställd översikt omnämns 39 expertgranskade publikationer där betydande negativa effekter av Bt-toxiner rapporteras på många arter ”utanför räckvidden”¹⁰.

Kommentarer från medlemsstaterna och berörda parter

- N. Medlemsstaterna lämnade många kritiska synpunkter till Efsa under den tre månader långa samrådsperioden¹¹, bland annat att förteckningen över relevanta studier, som identifierats i den sökandes litteraturgenomgång, inte innehöll studier om Bt-proteiners omvandling, spridning och fördelning i miljön eller om potentiella effekter av resthalter av Bt-grödor på icke-målorganismer, trots att sådana studier finns.

Säkerställande av lika villkor på global nivå och upprätthållande av unionens internationella skyldigheter

- O. I slutsatserna från den strategiska dialogen om EU:s jordbruk i framtiden¹² uppmanas kommissionen att ompröva sin strategi för marknadstillträde för import och export av jordbruksbaserade livsmedel, med tanke på utmaningen med olika standarder för unionen och dess handelspartner. Rättvisare handelsförbindelser på global nivå som är förenliga med målen för en hälsosam miljö var ett av jordbrukarnas viktigaste krav under demonstrationerna 2023 och 2024.
- P. En rapport från 2017 från FN:s särskilda rapportör om rätten till mat visar att farliga pesticider har katastrofala hälsoeffekter, särskilt i utvecklingsländerna¹³. Enligt FN:s mål 3.9 för hållbar utveckling ska man senast 2030 avsevärt ha minskat antalet dödsfall och sjukdomar som orsakas av farliga kemikalier samt förorening och kontaminering av luft, vatten och mark.
- Q. Den globala Kunming-Montreal-ramen för biologisk mångfald (*Kunming-Montreal-ramen*), som antogs vid FN:s femtonde partskonferens (COP15) för konventionen om biologisk mångfald i december 2022, innehåller ett globalt mål om att minska risken för bekämpningsmedel med minst 50 % fram till 2030¹⁴.

¹⁰ Se t.ex., Hilbeck, A., Otto, M., *Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment*, *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>.

¹¹ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/action/downloadSupplement?doi=10.2903%2Fj.efs.2024.8716&file=efs28716-sup-0012-Annex8.pdf>.

¹² *Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe*, september 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

¹³ <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food>.

¹⁴ <https://indicators.report/targets/3-9/>

- R. I förordning (EG) nr 1829/2003 fastställs det att genetiskt modifierade livsmedel eller foder inte får ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön och att kommissionen vid utarbetandet av sitt beslut ska ta hänsyn till alla relevanta bestämmelser i unionsrätten och andra berättigade faktorer som har betydelse för den aktuella frågan. Sådana legitima faktorer bör inbegripa unionens skyldigheter enligt FN:s mål för hållbar utveckling och FN:s konvention om biologisk mångfald.

Minskat beroende av importerat foder

- S. En av lärdomarna från covid-19-krisen och det pågående kriget i Ukraina är att unionen behöver bli oberoende när det gäller vissa kritiska material. I uppdragsbeskrivningen för den nominerade kommissionsledamoten Christophe Hansen uppmanar kommissionens ordförande Ursula von der Leyen honom att undersöka olika sätt att minska importen av kritiska råvaror¹⁵.

Odemokratisk beslutsprocess

- T. Under den åttonde valperioden antog Europaparlamentet sammanlagt 36 resolutioner med invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer för livsmedel och foder (33 resolutioner) och mot odling av genetiskt modifierade organismer i unionen (tre resolutioner). Under den nionde valperioden antog parlamentet 38 invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer.
- U. Trots att kommissionen själv erkänner de demokratiska bristerna, och trots det bristande stödet från medlemsstaterna och parlamentets invändningar, fortsätter kommissionen att godkänna genetiskt modifierade organismer.
- V. Det krävs ingen ändring av lagstiftningen för att kommissionen ska kunna avstå från att godkänna genetiskt modifierade organismer när det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén¹⁶.
- W. Vid omröstningen den 8 juli 2024 i ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003 avgavs inget yttrande, vilket innebär att godkännandet inte stöddes av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna. Vid omröstningen den 3 september 2024 i omprövningskommittén avgavs inte heller något yttrande.
1. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut överskrider de genomförandebefogenheter som fastställs i förordning (EG) nr 1829/2003.

¹⁵ https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en

¹⁶ Om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ”får”, inte ”ska”, kommissionen gå vidare med godkännandet, enligt artikel 6.3 i förordning (EU) nr 182/2011.

2. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut inte överensstämmer med unionsrätten, eftersom det inte är förenligt med syftet med förordning (EG) nr 1829/2003, nämligen att, i enlighet med de allmänna principerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002¹⁷, skapa en grund för att säkerställa ett gott skydd för människors liv och hälsa, djurs hälsa och välbefinnande samt miljö- och konsumentintressena med avseende på genetiskt modifierade livsmedel och foder, och att samtidigt sörja för att den inre marknaden fungerar på ett effektivt sätt.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbaka sitt utkast till genomförandebeslut och att lägga fram ett nytt utkast för kommittén.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inte tillåta herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor på grund av den tillhörande ökade användningen av kompletterande herbicider och därmed de ökade riskerna för den biologiska mångfalden, livsmedelssäkerheten och arbetstagarnas hälsa, i linje med One health-modellen.
5. Europaparlamentet betonar i detta avseende att godkännande av import för användning som livsmedel eller foder av genetiskt modifierade växter som har gjorts toleranta mot herbicider är oförenligt med unionens internationella åtaganden enligt bland annat FN:s mål för hållbar utveckling och FN:s konvention om biologisk mångfald, inbegripet den nyligen antagna Kunming–Montreal-ramen¹⁸.
6. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen i en skrivelse av den 11 september 2020 till ledamöterna slutligen erkände nödvändigheten av att ta hänsyn till hållbarhet när det gäller beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer¹⁹. Parlamentet uttrycker dock sin djupa besvikelse över att kommissionen sedan dess har fortsatt att godkänna genetiskt modifierade organismer för import till unionen, trots att parlamentet har fortsatt med sina invändningar och en majoritet av medlemsstaterna har röstat emot det.
7. Europaparlamentet uppmanar än en gång med eftertryck kommissionen att beakta unionens skyldigheter enligt internationella avtal, såsom Parisavtalet om klimatförändringar, FN:s konvention om biologisk mångfald och FN:s mål för hållbar utveckling. Parlamentet upprepar sin begäran om att utkastet till genomförandeakter ska åtföljas av en motivering som förklarar hur de upprätthåller principen om att ”inte vålla skada”²⁰.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj>).

¹⁸ Vid COP15 i december 2022 enades man om en global ram för biologisk mångfald inom ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald, som innehåller ett globalt mål om att minska risken för bekämpningsmedel med minst 50 % fram till 2030 (se https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_22_7834.

¹⁹ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>.

²⁰ Europaparlamentets resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given (EUT C 270, 7.7.2021, s. 2), punkt 102.

8. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.